

Besluit hogere waarden Wet geluidhinder

Behorende bij: TAM-IMRO plan Reeuwijkse Poort

1 Aanleiding

Binnen het TAM-omgevingsplan worden nieuwe woningen gerealiseerd. Dit zijn geluidsgevoelige functies. De planlocatie van de woningen ligt binnen het aandachtsgebied geluid van de rijksweg, gemeentelijke wegen en een provinciale weg.

Omdat er voor de provinciale weg nog geen geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, wordt de geluidsbelasting van deze weg volgens de Aanvullingswet Geluid getoetst aan de Wet geluidhinder (hierna: Wgh).

Gebleken is dat voor de N459 niet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh voor wegverkeerslawaaï kan worden voldaan, maar wel aan de maximaal vast te stellen hogere waarde van 63 dB na het treffen van maatregelen zoals het toepassen van een dove gevel. Daarom worden hogere waarden vastgesteld op grond van artikel 83 van de Wgh.

Voor de rijksweg en de gemeentelijke wegen is separaat een afweging hogere geluidwaarde opgesteld.

2 Besluit

Wij besluiten voor het plan de volgende hogere waarden vast te stellen:

Bestemming	Geluidsbron	Hogere waarden [dB]
Omschrijving		
Blok A	Provinciale weg	53 dB
Blok B	Provinciale weg	53 dB
Blok C	Provinciale weg	63 dB

Dit besluit baseren wij op het volgende document:

Akoestisch onderzoek Herontwikkeling Reeuwijkse Poort te Reeuwijk, d.d. 24 juli 2025 opgesteld door Peutz.

De volgende voorwaarden zijn verbonden aan dit besluit:

- De woningen met een geluidsbelasting boven de voorkeursgrenswaarde + 5 dB moeten beschikken over een geluidsluwe gevel en buitenruimte. In de nadere planuitwerking (vergunning voor bouwen) moet door middel van een akoestisch onderzoek aangetoond worden dat de woningen aan deze voorwaarde voldoen.
- Bij een geluidsbelasting hoger dan de maximale grenswaarde op de gevel van een woning gelden de volgende regels:
 - a. er worden maatregelen getroffen om de geluidsbelasting te reduceren;
 - b. deze gevel, of het deel van de gevel ter plaatse van de overschrijding, wordt uitgevoerd als niet-geluidgevoelige gevel (met bouwkundige maatregelen).

Inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Wet geluidhinder is daardoor komen te vervallen. Op grond van het overgangsrecht wordt deze procedure nog wel volgens het oude recht afgehandeld. Dit komt omdat het ontwerpbesluit nog voor 1 januari 2024 ter inzage is gelegd.

3 Procedure

Het besluit tot het vaststellen van een hogere waarde wordt genomen ten behoeve van het TAM-IMRO plan Reeuwijkse Poort te Bodegraven-Reeuwijk.

Het ontwerpbesluit lag zes weken ter inzage tegelijkertijd met het ontwerp van het TAM-IMRO. Wij hebben geen zienswijzen op het ontwerpbesluit ontvangen.

4 Toetsingskader

Wij toetsen de afgewogen hogere geluidwaarde aan het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en de Beleidsregel Hogere waarden regio Midden-Holland 2018 (hierna: de beleidsregel). De beleidsregel is vastgesteld door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op 19-02-2019. Alle gemeenten hebben dit beleid opnieuw vastgesteld onder de Omgevingswet.

In de Wgh zijn normen opgenomen voor de toelaatbare geluidsbelasting van wegverkeerslawaaai. De Wgh gaat daarbij uit van een voorkeursgrenswaarde en een maximale grenswaarde. Een geluidsbelasting onder de voorkeursgrenswaarde is toelaatbaar, de effecten van geluid worden dan aanvaardbaar geacht. De voorkeursgrenswaarde geldt op grond van artikel 82 van de Wet geluidhinder en bedraagt 48 dB. Een geluidsbelasting hoger dan de maximale grenswaarde is niet toelaatbaar. De maximale grenswaarde geldt op grond van artikel 83 van de Wet geluidhinder en bedraagt 63 dB voor woningen in stedelijk gebied.

Een geluidsbelasting in het gebied tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale grenswaarde is alleen toelaatbaar na een afwegingsproces. Het afwegingsproces heeft vorm gekregen in de procedure vaststelling hogere waarden voor geluid.

De eerste stap bij het vaststellen van een hogere waarde is het onderzoeken of met maatregelen de geluidsbelasting kan worden teruggebracht tot op de voorkeursgrenswaarde of lager. In dat geval is er geen hogere waarde nodig. Het onderzoek naar maatregelen geldt op grond van artikel 110a lid 5 van de Wgh. Wanneer de maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn of op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeers- of vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard stuiten, wordt het vaststellen van een hogere waarde mogelijk. Dit geldt op grond van artikel 83 jo. artikel 110a lid 1 en 3 van de Wet geluidhinder. Ook moet op grond van artikel 110a, lid 6, van de Wet geluidhinder de gecumuleerde geluidsbelasting worden beoordeeld.

Tot slot moet zijn voldaan aan de beleidsregel Hogere waarden regio Midden-Holland 2018. Daarin is geregeld hoe een hogere waarde wordt vastgesteld en in welke gevallen aanvullende voorwaarden gelden. Deze aanvullende voorwaarden hebben tot doel om bij zwaarder belaste woningen (overschrijding van meer dan 5 dB boven de voorkeursgrenswaarde) toch minimaal één geluidsluwe gevel of een geluidsluwe buitenruimte te garanderen.

5 Onderbouwing

De omgeving is te kenmerken als binnenstedelijk. Een groot deel van het geluid in de omgeving komt van de wegen langs het gebied.

Toetsing Wet geluidhinder

Het geluid op de woningen gaat over de voorkeursgrenswaarde voor de provinciale weg heen. Het geluid gaat, na toepassing van dove gevels niet over de maximale grenswaarden. Hieronder staat of het geluid verder lager kan worden door maatregelen te treffen.

Maatregelen

In het akoestisch onderzoek staat dat het niet mogelijk is om de geluidsbelasting te verlagen tot de standaardwaarde door maatregelen te nemen. Om de geluidsbelasting te reduceren worden onderstaande maatregelen onderscheiden:

1. Maatregelen aan de bron. Hiermee worden maatregelen aangeduid als het toepassen van geluidsreducerend asfalt of het verminderen van de snelheid.
2. Maatregelen tussen de bron en de waarnemer (in de overdracht). Hierbij gaat het om de realisering van geluidswallen en geluidsschermen, maar ook om maatregelen van stedenbouwkundige aard (afstand weg-woning).

Het verlagen van de snelheid of het verminderen van het verkeer stuit op verkeerskundige bezwaren. De weg dient zijn functie ten behoeve van de bereikbaarheid te behouden. Een dergelijke maatregel zou de doorstroming van verkeer en de bereikbaarheid van het gebied ernstig belemmeren, waardoor deze optie niet haalbaar is.

De toepassing van geluidsreducerend asfalt is een mogelijkheid om geluidemissie aan de bron te reduceren. Dergelijke maatregelen zijn overigens niet in alle gevallen haalbaar en/of wenselijk. Met name in stedelijke situaties zijn deze maatregelen vaak niet optimaal. De aanwezigheid van zwaar en wringend verkeer ter hoogte van kruisingen, rotondes en opstelvakken leidt tot een verkorte levensduur van de wegdekken. Dit heeft vervolgens hoge kosten en overlast voor de bewoners tot gevolg. Bovendien zal het aanleggen van een geluidsreducerend wegdek onvoldoende effect opleveren om het tot maximaal de standaardwaarde te reduceren. Gezien de locatie nabij meerdere kruisingen, en veel wringend verkeer, is toepassing van dit type wegdek daarom mede vanuit financieel oogpunt, niet wenselijk.

Overdrachtsmaatregelen kunnen bestaan uit het plaatsen van schermen of geluidswallen. Aangezien de afscherming tussen de bron en een woning of ander geluidsgevoelig gebouw voor een goede effectiviteit een behoorlijke lengte en hoogte dient te hebben, nemen de kosten voor een geluidsscherm al snel toe. Bovendien geldt als vuistregel bij het plaatsen van schermen tussen de bron en het plangebied dat het scherm, om effectief te zijn, ten minste de zichtlijn tussen bron en ontvanger moet onderbreken. De beoogde geluidgevoelige functies zijn deels op hoogte gelegen. Verder is het toepassen van geluidsschermen langs de provinciale weg vanuit stedenbouwkundig oogpunt ongewenst.

Hiermee is voldoende aannemelijk gemaakt dat maatregelen om de geluidsbelasting te reduceren niet doelmatig zijn of stuiten op bezwaren van verkeerskundige, stedenbouwkundige en financiële aard.

Cumulatie

Het gecumuleerde geluid van alle wegen (A12, provinciale weg en gemeentelijke wegen) varieert op de gevels van geluidgevoelige gebouwen binnen het plangebied. Het maximale gecumuleerde geluid ter plaatse van de gevels van de beoogde woningen bedraagt 73 dB.

Hiermee wordt het geluid ter plaatse van de gevels van de woningen deels als zeer slecht gekwalificeerd. Er zijn echter tevens posities waar het geluid als zeer goed wordt gekwalificeerd. De woningen die een gevel kennen die als zeer slecht wordt beoordeeld, zijn grotendeels ook aan een rustig binnengebied gesitueerd.

Een dergelijk gecumuleerd geluid kan hiermee als aanvaardbaar worden beschouwd. Door de beoogde herontwikkeling van het gebied verkrijgt het gehele gebied een kwaliteitsimpuls, en wordt invulling gegeven aan de sterke woningbouwopgave. Er zullen daarnaast plaatselijke maatregelen getroffen moeten worden, o.a. ten behoeve van het realiseren van een geluidsluwe gevel en buitenruimte, waarmee een aanvaardbaar akoestisch woon- en leefklimaat wordt gerealiseerd. Daarnaast is een hoge gecumuleerde geluidbelasting op een dergelijke stedelijke locatie niet ongebruikelijk en zullen de beoogde woningen voldoen aan de eisen uit het Bbl.

Gezamenlijk geluid

In het plan is de waarde van het gezamenlijk geluid opgenomen. Op basis van deze waarde wordt de geluidwering van de gevel bepaald.

Toetsing beleidsregel

Geluidsluwe gevel

In de beleidsregel staat dat een woning een geluidsluwe gevel moet hebben, bij een geluidsbelasting van meer dan 53 dB. Een geluidsluwe gevel heeft een geluidsbelasting die lager is dan de voorkeursgrenswaarde.

In dit geval wordt de waarde van 53 dB van de provinciale weg overschreden. Er gelden aanvullende voorwaarden vanuit de beleidsregel. Dit betekent dat de woningen moeten beschikken over een geluidsluwe gevel. Dit is geborgd.

Geluidsluwe buitenruimte

In de beleidsregel staat dat ten minste één buitenruimte van de woning aan de geluidsluwe gevel zit, bij een geluidsbelasting van meer dan 53 dB. Kan dat niet? Dan krijgt de gevel een afsluitbare buitenruimte.

In dit geval wordt de waarde van 53 dB van de provinciale weg overschreden. Er gelden aanvullende voorwaarden vanuit de beleidsregel. Dit betekent dat de woningen moeten beschikken over een geluidsluwe buitenruimte. Dit is geborgd.

Dove gevel

Sommige woningen hebben een dove gevel. Deze gevel nemen wij niet mee in de toetsing. In de beleidsregel staat dat een woning maximaal één dove gevel en minimaal één geluidsluwe gevel heeft.

In dit geval wordt niet aan de voorwaarde voor 1 dove gevel voldaan. Enkele woningen hebben meer dan 1 dove gevel. Onderstaand wordt gemotiveerd afgeweken van de beleidsregel.

Motivering voor het afwijken van de beleidsregel Hogere waarden

Geluid

De geluidsbelasting op de gevels enkele nieuw te bouwen woningen overschrijdt ten gevolge van het wegverkeer op de provinciale weg de grenswaarde. Reden waarom een besluit Hogere waarden dient te worden vastgesteld. Het plan voldoet grotendeels aan het beleid Hogere waarden. In het beleid is een besluit Hogere waarden echter slechts met één dove gevel toegestaan, terwijl er in het ontwerp op enkele woningen meer dan 1 dove gevel is. Het college heeft de bevoegdheid om af te wijken van het beleid, mits deze afwijking afdoende is gemotiveerd.

Aan de afwijking van de beleidsregels op het punt van het aantal dove gevels ligt een belangenafweging ten grondslag. De beleidsregel ziet immers op de bescherming van mensen tegen geluid. De volgende argumenten spelen bij deze belangenafweging een rol.

Woonkwaliteit

Een van de eisen uit de beleidsregel is de aanwezigheid van een geluidsluwe gevel. Bij een geluidsluwe gevel kunnen ramen en deuren open zonder dat er geluidshinder ontstaat. De woningen beschikken over een geluidsluwe gevel en buitenruimte. De woonkwaliteit is hiermee gewaarborgd. Ook zal het binnenniveau voldoende geborgd zijn aangezien het Besluit bouwwerken leefomgeving eisen stelt aan de gevelwering.

Er is sprake van maximaal 30 woningen waarvoor geldt dat niet kan worden volstaan met slechts 1 dove gevel. Er is besloten om in dit geval af te wijken van de gemeentelijk beleid aangaande geluid omdat alternatieve oplossingen beperkt voorhanden zijn en het een logisch gevolg is van bouwen op de gekozen plaats.

Maatregelen

In dit besluit zijn diverse maatregelen afgewogen om de geluidsbelasting te reduceren. Maatregelen om de geluidsbelasting te reduceren blijken niet doelmatig of stuiten op bezwaren van verkeerskundige, stedenbouwkundige en financiële aard.

Afweging

Het transformeren van het terrein van de Reeuwijkse poort brengt, vanwege de ligging, enkele zaken ten aanzien van geluid aan het licht. Het is mogelijk om te voldoen aan wettelijke regels ten aanzien van geluid en het behoud van een goed woon- en leefklimaat. De gemeente heeft bovenwettelijke voorwaarden opgenomen in haar geluidsbeleid. Een van die voorwaarden is het maximaliseren van het aantal dove gevels tot maximaal 1 per woning. In het geval van de Reeuwijkse poort is het voor maximaal 30 woningen niet mogelijk om een goed woon- en leefklimaat te borgen en vast te houden aan een enkele dove gevel. Alternatieve maatregelen zijn niet aanwezig. Om die reden is besloten het gemeentelijk bovenwettelijk beleid in dit specifieke geval niet toe te passen.

Conclusie

Na afweging van de genoemde argumenten is het college bereid om af te wijken van de Beleidsregel Hogere waarden op het punt van het maximaal toegestane aantal dove gevels.

Burgemeester en wethouders van Bodegraven-Reeuwijk,

Bent u het niet eens met dit besluit?

Neem dan contact met de ODMH op voor meer informatie of om uw vragen te stellen. U kunt bellen met 088-54 50 000. In het algemeen blijkt dat met een telefoontje veel kan worden verduidelijkt.

Komen we er dan toch niet uit, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Dit kan als u belanghebbende bent. Dit mag overigens ook direct, zonder eerst te bellen. Een bezwaarschrift kunt u indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is toegezonden of uitgereikt. Het besluit blijft ook bij het indienen van een bezwaarschrift gewoon geldig.

Uw bezwaarschrift kunt u bij voorkeur digitaal indienen via de website van de gemeente: www.bodegraven-reeuwijk.nl/bezwaar-en-beroep. U heeft hiervoor uw elektronische handtekening (DigiD) nodig.

U kunt uw bezwaarschrift ook per e-mail indienen via bezwaarschriften@bodegraven-reeuwijk.nl of per post sturen naar College van burgmeester en wethouders van Bodegraven-Reeuwijk, t.a.v. bezwaarschriftencommissie, Postbus 401, 2410 AK Bodegraven.

Zet in elk geval in uw bezwaarschrift:

- uw naam, adres en handtekening;
- de datum waarop u het bezwaarschrift verstuurt;
- een omschrijving en het kenmerk (nummer) van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
- de redenen waarom u bezwaar maakt;
- indien mogelijk het telefoonnummer en e-mailadres waarop u bereikbaar bent.

Om u sneller van dienst te kunnen zijn is het handig als u een kopie meestuurt van het besluit waartegen u bezwaar maakt.

Wilt u het besluit met spoed laten tegenhouden?

Dan kunt u hier bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om vragen. Dit heet een 'voorlopige voorziening' vragen. U kunt dit doen als u een bezwaarschrift heeft ingediend. En wanneer u denkt dat uw belangen zo zwaar wegen dat u de beslissing op uw bezwaren niet kunt afwachten. U kunt op twee manieren om een voorlopige voorziening vragen:

1. Per post aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA Den Haag).
2. Digitaal, daar heeft u een elektronische handtekening voor nodig (DigiD). Kijk op de website <https://loket.raadvanstate.nl/digitaal-loket/> voor het digitaal indienen van een verzoek om voorlopige voorziening.

U maakt wel kosten als u een voorlopige voorziening vraagt.